

золиослон байж гар аргаар алт олборлож эхэлсэн. Мөн ган, зуд, байгалийн гамшгийн улмаас олон малчин өрх амьжиргааны эх уусвэр болсон малаасаа салсан нь нөлөөлсөн бол өнөөдөр нөхцөл байдал өөрчлөгдөж иргэд маань байнгын найдвартай орлого, амьжиргааны эх үүсвэртэй болохыг зорьж байна. Дэлхийд газар нутгийн хэмжээгээр эхний 20 орны тоонд багтдаг 3 сая гаруйхан хүнтэй манай оронд найдвартай орлого, амьжиргааны эх үүсвэрүүд олон бий. Та бид сонголтоо зөв хийгээд ажиллаад эхлэхэд л байдлыг өөрчилж эрсдэлгүй, баталгаатай, аз жаргалтай ирээдүйд хамтдаа хүрч чадна.

Гараргааралт олборлоход далдуурашиглаж байгаа мөнгөн усыг хэрэглээнээс гаргахад дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Даян Дэлхиин Байгаль Орчны Сангийн Жижиг Төслийн Хөтөлбөрөөс хэд хэдэн жижиг төслүүдийг Баянхонгор, Говь-Алтай,Өвөрхангай,Өмнөговь, Төв, Сэлэнгэ,Хэнтий аймгуудын зарим сумдыг хамтуулан 2019 оны хавраас хэрэгжүүлж эхэлж байгаа тул Та бүхэн доорхи хаягаар бидэнд хандаж өөр төрлийн ажил үйлчилгээ, бизнесийн сургалтуудад хамрагдах, зөвлөгөө, арга зүйн туслах дэмжлэг авах бүрэн боломжтой.

Мөнгөн усны хэрэглээ зайлшгүй зүйл биш! Бидний өмнөх үеийнхэн ийм үйлдэл хийж байгаагүй. Ирээдүй маань ч хийхгүй гэдэгт итгэлтэй байна. Тэгэхэр бид үүнийг одоохон зогсоох ёстай. Үр удам, хойч үеийхнийхээ эруул мэндийг золин байж өнөөдөр таван төгрөгний ашиг оллоо гэхэд маргааш ч хүрээд ирж болзошгүй тэр гай зовлонг бид юугаар ч нөхөж чадахгүй гэдэг л аймшигтай.

Өнөөдөр 1990-ээд он биш. Манай ус зах зээлийн эдийн засийн харилцаанд шилжсэнд дарааханулсдаяаражилгүйдэл, ядууралд, өртсөн тэр цаг үед ард түмний тодорхой нэг давхарга, бүлэг хүмүүс амьдралын эрхээр эрүүл мэнд, амь наасаа

Манай хаяг: Даян Дэлхийн Байгаль Орчны Сангийн Жижиг Төслийн Хөтөлбөр, НУБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөр, НУБ-ын байр, НУБ-ын гудамж-14, Сүхбаатар дүүрэг, Улаанбаатар-14201, Монгол улс. Утас: 70112883
Цахим шуудан: ganbaatar.bandi@undp.org; narangerav.gankhuuyag@undp.org

МОНГОЛ УСНЫ АЮУЛ

**Иргэн Таны болон хайртай хүмүүсийн
таний эрүүл мэнд, амь нас хэдхэн
грамм алтнаас хамдахан гэж үү?**

арьсын салстаар дамжин нэвтрэн ордог бөгөөд дээш дэгдэгтүй “хүнд” хий тул бага насны хүүхдийн толгох, амьсталах тувшинд ихээр агуулагддаг. Нөгөөтэйгүүр хүүхэд, том хүнээс илүү хурдан амьстгалдаг тул мөнгөн усны уураар илүү их хорддог байна.

Монгол улсын Засгийн газар 2007 онд мөнгөн усyg ашиглах, импортлохыг хориглох, хязгаарлах шийдвэр гаргасан. Гэтэл зарим газарт мөнгөн усны хэрэглээ далд хэлбэрт шилжиж иргэдийн, ялангуяа ирээдүй хойч үеийнхний эрүүл мэндэд зоюул учруулсаар байна. Дээр нь мөнгөн устай хаягдлаа ил задгай асгаснаас орчныхоо хөрс, газар, шороо, агаар, хүн, мал гээд бугдийг хордуулж байна.

Мөнгөн ус нь хүний бие организмд ороод төв мэдрэлийн систем, бамбай булчирхай, беөр, уushiг, дархлааны систем, нүд, буйл, арьсыг гэмтээдэг агуултай. Хамгийн аймшигтай нь мөнгөн устархи, мэдрэлийн тогтолцоог эргэн сэргэшгүй гэмтээж хэдэн уеэр нь удамших агуулыг дагуулдагт оршино.

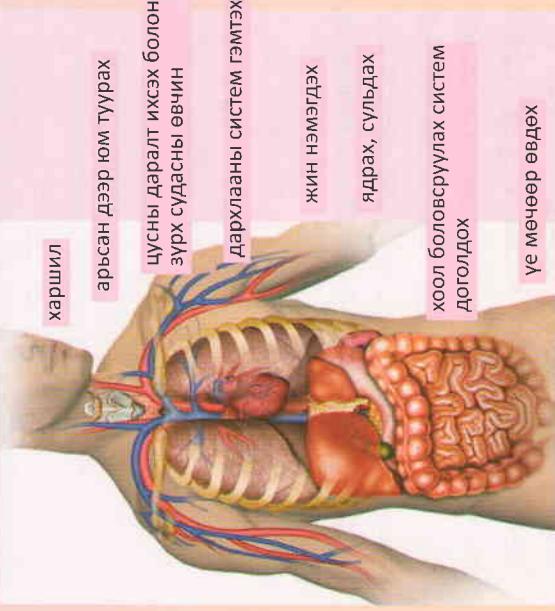
Гар аргаар алт олборлоход далдуур ашиглаж байгаа метал мөнгөн ус нь гялалзсан мөнгөлөг енгетэй, тасалгааны хэмд шингэн хэлбэрт оршдог цорын ганц металл бөгөөд маш амархан уршиж хүний эрүүл мэндэд онцгой хортой, аюултай нөлөө узүүлдэг. Мөнгөн усны уур нь хүний биед амьстгалын замаар болон

хяналт шалгалтын байгууллагад хандах нь зүйтэй. Учир нь нэг хүний өнөө маргаашийн жаахан ашигийн төлөөх хууль бус үйлдэл нь магадгүй бүхэл бүтэн сумын төвийн иргэдийн ирээдүйн хувь заяанд ч нөлөөлж болох нөхчөл байдал үсэх боломжтой юм. Бид Монгол улсын 1992 оны шинэ Үндсэн хуульд “...байгаль орчноо хамгаалах нь иргэн бүрийн жураамт үүрэг мөн” хэмээн заасан байдгийг санаж явах хэрэгтэй.

оюун ухаан самуурах

ой санамжжаа алдах

ууртай омголон болох

арьсан дээр юм түүрах

чусны дараалт ихэх болон

зүрх судасны өвчин

жин нэмэгдэх

ядрах, сульдах

хүчин

хоол боловсруулах систем

доголдох

үе мөнөөр өвдөх